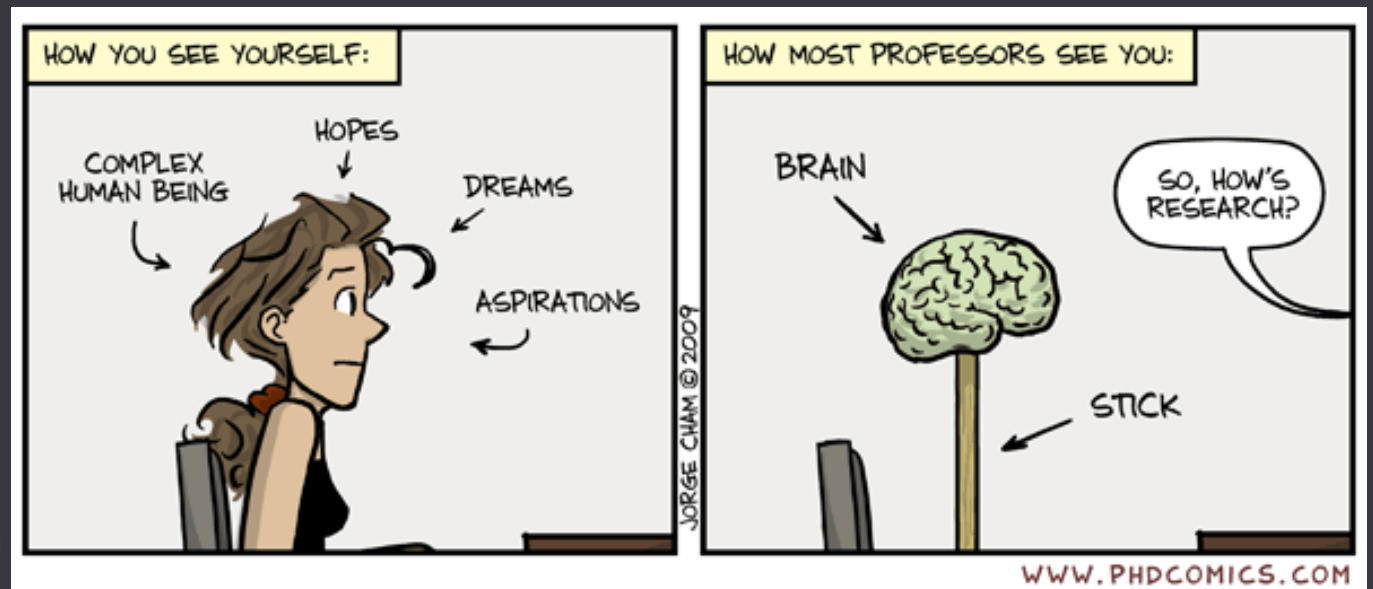
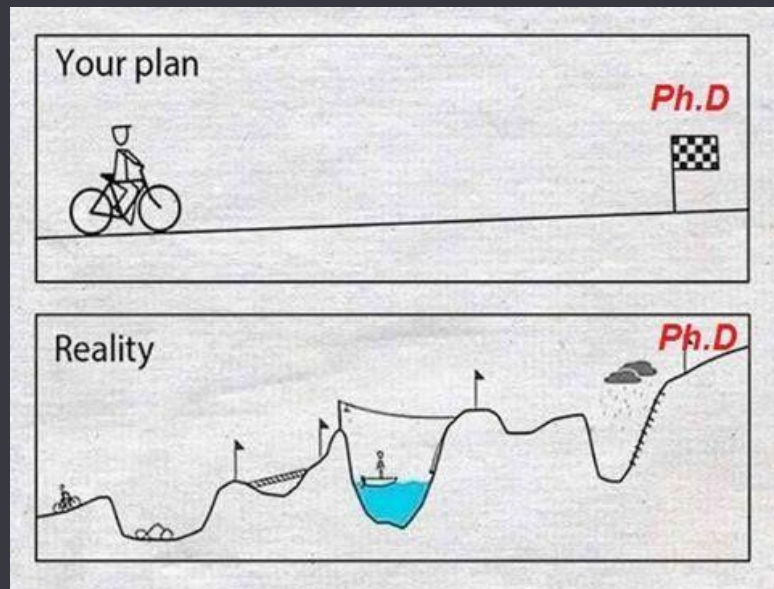

Příprava reformy dr. studia na OU

Standardy školitelů

Pavel Drozd

Co jsou standardy a máme nějaké?

- „skutečnosti, které odpovídají platným normám“
- soubor kritérií, které jsou považovány za normu pro úspěšné vedení PhD studenta (požadavky na školitele)
- *cílem je zvýšení efektivity dr. studia*

Nařízení vlády č. 274/2016 Sb.

Nařízení vlády o standardech pro akreditace ve vysokém školství

2. Školiteli studentů doktorského studijního programu mohou být **pouze docenti a profesori** a popřípadě další **odborníci s vědeckou hodností schválení příslušnou vědeckou nebo uměleckou radou**; školiteli studentů doktorských studijních programů z oblasti umění mohou být též odborníci s odpovídající uměleckou erudicí.

1) školy si stanoví vlastní standardy pro školitele doktorandů:

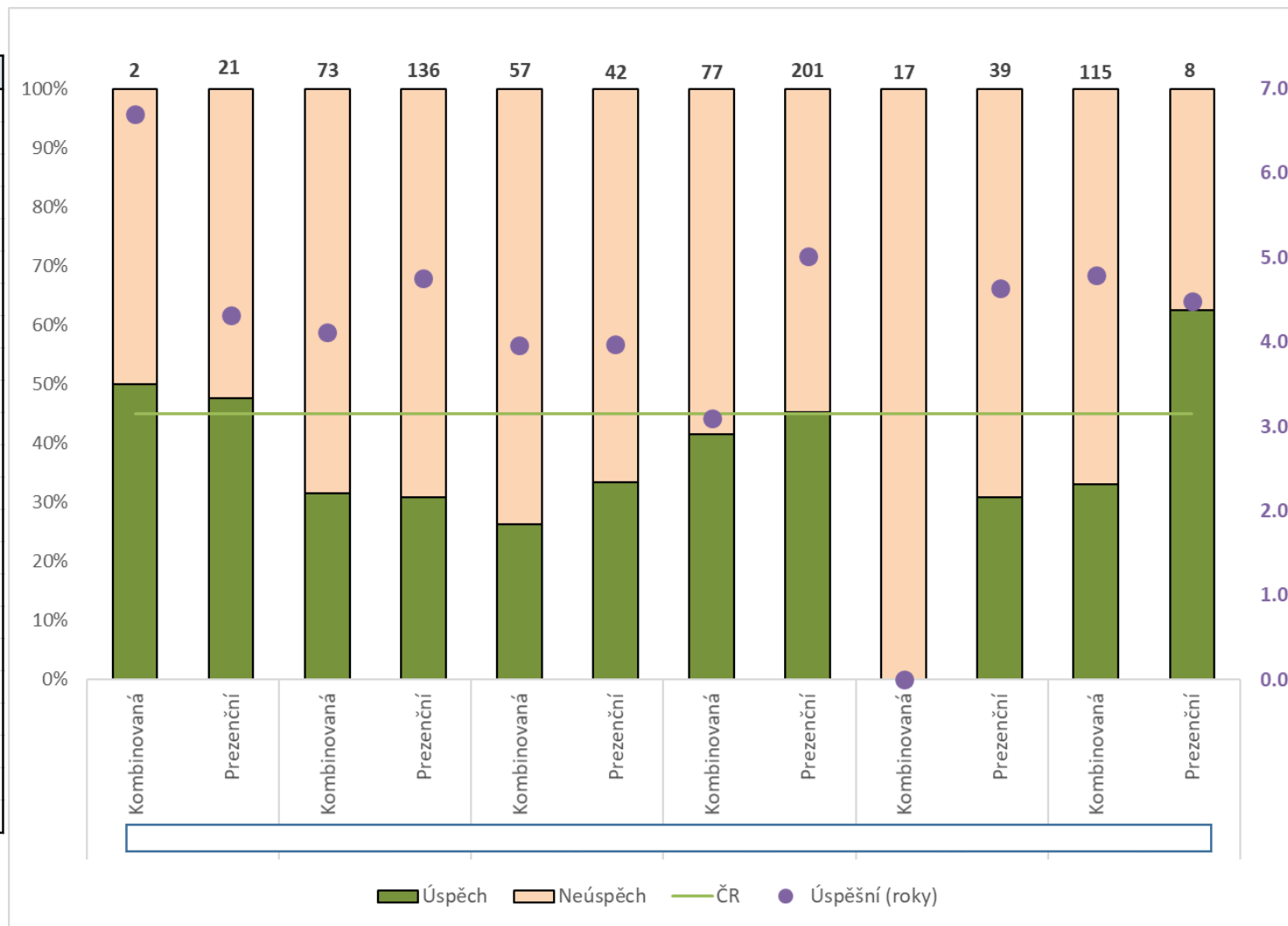
„Vysoká škola stanoví interní normou standard školitele studentů doktorského studijního programu. Standard školitele upraví práva a povinnosti školitelů a jejich úkoly v oblasti podpory studentů, včetně minimálního ročního objemu konzultací poskytnutých každému studentovi, a stanoví maximální počet studentů na jednoho školitele.“

- NAU – hodnotící komise
- RVH – akreditace, kontrolní zprávy
- vědecká rada
- oborová/programová rada

Aktuální výsledky analýzy dr. studia

Školitel	úspěch	neúspěch	celkem	% úspěch
	7	15	22	31.8
	6	9	15	40.0
	3	9	12	25.0
	4	6	10	40.0
	6	3	9	66.7
	2	7	9	22.2
	3	6	9	33.3
	6	3	9	66.7
	8	0	8	100.0
	2	6	8	25.0
	1	7	8	12.5
	4	4	8	50.0
	3	5	8	37.5
	2	6	8	25.0
	3	5	8	37.5
		8	8	0.0
	3	5	8	37.5
	2	5	7	28.6
	1	6	7	14.3
	2	5	7	28.6
	5	2	7	71.4
		7	7	0.0
	3	4	7	42.9

Strategický záměr OU

- Dobudujeme **doktorskou školu** jako komplexní nástroj zvyšování kompetencí studentů DSP v oblasti VaVal i měkkých dovedností.
- Navrhujeme **system dlouhodobé analýzy doktorského studia**, realizujeme pilotní komplexní analýzu a připravíme akční plán rozvoje doktorských studijních programů.
- Zajistíme **nástroje pro efektivnější přípravu** závěrečných prací (nástroje pro korektury odborných textů, kontroly plagiátorství a usnadňující zpětnou vazbu).
- Navrhujeme system opatření umožňující studentům **intenzivnější zapojení do profesních sítí** (poradní komise) s důrazem na zapojení zahraničních konzultantů.
- Navrhujeme nástroje usnadňující studentům i školitelům **řešení konfliktů**.
- Připravíme návrh úpravy **kritérii pro školitele s akcentem na kvalitu publikační a grantové činnosti**.
- Připravíme nástroje pro zlepšování **finančního ohodnocení talentovaných studentů** zapojených do výzkumu včetně systému podpory grantových aktivit doktorandů a absolventů doktorského studia.
- Budeme rozvíjet system **podpory mobilit studentů doktorských studijních programů** a postdoktorandů.

Tvoříme jen další formální soubor pravidel?

- *úspěšnost studentů není asi jen v rukou školitele*
- musí být nutně provázáno s dalšími normami a koncepcemi
- kompetence studenta (kdo utváří? Dr. škola, mentor atd.)
- standardy doktorského studia (jak zlepšit průběh studia)
- kompetence školitele

VĚDA VÝZKUM.CZ

Portál Vědavýzkum.cz - Nezávislé informace o vědě a výzkumu

Vyhledávání...

Politika výzkumu a vývoje Legislativa a právo Duševní vlastnictví Transfer znalostí a spolupráce Inovace a te
Z domova Ze zahraničí Blogy a komentáře Rozhovory a profily Granty a dotace Akce Pracovní pozice

Šárka Lojdová: Standard školitele jako nástroj
kultivace akademického prostředí?

Standardy pro dr. studium

- jaké parametry nastavovat a monitorovat
- **nábor a přijímací řízení**
 - důraz na otevřené, mezinárodní výzvy
 - předem jasné podmínky přijetí a profily pracovišť/školitelů
 - transparentní systém pohovorů
 - ověřování předpokladů (jazykové kompetence) a zajištění financování
 - odůvodněné přijetí (nepřijetí)
- **příprava studia**
 - nabídky vzdělávání pro nové školitele (povinné???)
 - definované kompetence absolventa
 - jasně popsany průběh studia a požadavky na studenta
 - účast studenta na upřesnění tématu práce a plánu studia

Standardy pro dr. studium

- **vlastní průběh studia**

- popsána role a povinnosti školitele, mentora a oborové rady (standardy)
- téma práce musí garantovat výsledky odpovídající standardům v daném oboru
- zapojení studentů do projektů a do profesních sítí
- cílené posilování kompetencí s důrazem na internacionalizaci a interdisciplinaritu

- **ukončení studia a další kariéra**

- předem ujasněné požadavky na ukončení studia (průběh zkoušky a obhajoby)
- transparentní požadavky na kvalitu výstupů
- důraz na originalitu práce a kvalitu rozpravy při obhajobě
- zveřejňování možností uplatnění absolventů a nabídky práce
- nabídky dlouhodobých pobytů absolventů s možností návratu na OU
- spolupráce s absolventy v akademické i neakademické sféře

Přenositelné kompetence absolventů PhD studia

- **výzkum**

- kritické myšlení, znalosti vědecké metodologie a principů moderní vědy
- analýza a řešení problémů
- práce s informacemi (literatura, data, ...)

- **prezentace**

- písemná komunikace (zahrnující psaní vědeckých prací)
- dobrá ústní komunikace (prezentace myšlenek, výsledků, sebe)

- **management projektů, vedení a spolupráce**

- schopnost pracovat v týmu a organizovat jej
- komunikovat s kolegy, studenty, nadřízenými (umět reagovat na pozitivní i negativní zpětnou vazbu)
- schopnost přenášet své znalosti na studenty
- schopnost nastavit cíle, připravit časovou osu a vést vlastní projekt

- **sebeřízení (self-management)**

- akademická integrita (dodržování etických principů ve vědě a v akademickém prostředí)
- práce pod tlakem
- práce s limitovaným dohledem

Minimální kompetence školitele (dle R3)

- dle EU klasifikace, školitel od R3
- **R1** - First Stage Researcher – doktorand
- **R2** - Recognised Researcher – postdoktorand
- **R3** - Established Researcher – „pokročilý“ vědecký pracovník
- **R4** - Leading Researcher – vedoucí VP (team leader, senior researcher)

R3

- má zavedenou reputaci založenou na excelenci výzkumu ve svém oboru
- pozitivně přispívá k rozvoji znalostí, výzkumu a vývoje prostřednictvím spolupráce
- identifikuje výzkumnou problematiku v rámci své oblasti odbornosti
- identifikuje vhodnou výzkumnou metodologii a přístupy
- provádí výzkum nezávisle
- dokáže se ujmout vedení při provádění společných výzkumných projektů
- publikuje mezinárodní recenzované publikace jako hlavní autor

Další „ideální“ kompetence školitelů

Výzkum

- vytváření inovativního a kreativního prostředí
- vedení výzkumných projektů
- usnadnění kariérních cest členů týmu
- schopnost efektivní propagace výsledků svého výzkumu

Prezentace

- vzor profesního rozvoje pro ostatní (pedagog i vědec)

Projektový management, vedení a spolupráce

- leadership, budování týmu, konstruktivní zpětná vazba
- spolupráce v rámci výzkumné komunity i mimo ni
- zajištění financování výzkumu

Self-management

- akademická etika
- práce pod tlakem, včetně koordinace týmu
- schopnost navrhnout alternativní řešení
- sounáležitost s institucí

Standardy pro školitele

- počet studentů
 - již nastaven (SZŘ 2022), výjimku schvaluje RVH (na základě úspěšnosti)

3. Jedna osoba může najednou vést celkově nanejvýš 15 VŠKP. Počet najednou vedených diplomových prací nesmí bez dalšího překročit hodnotu 8 a počet najednou vedených disertačních prací nesmí bez dalšího překročit hodnotu 5. Navýšení počtu vedených VŠKP nad rámec hodnot dle věty druhé lze pouze v individuálních případech se souhlasem Rady pro vnitřní hodnocení OU.

- splnění odborných předpokladů
 - již nastaveno dlouhodobě, ale nutno přehodnotit
 - publikační činnost a projekty
- čas věnovaný studentovi (pravidelná kontrola a konzultace)
 - zvažuje se (spíše komplexní systém, elektronická dokumentace a kontrola)
- pedagogické kompetence (další vzdělávání školitelů)
 - neformálně již probíhá, formálně v diskuzi
- zapojení do profesních sítí
 - diskutováno, definovaná role externího konzultanta

Nebo bude vše jinak?

- **Poskytování vedení a podpory:** Dobrý školitel by měl doktorandským studentům poskytovat vedení a podporu po celou dobu jejich výzkumného projektu. To zahrnuje pomáhání s vytvořením plánu výzkumu, poskytování zpětné vazby na jejich práci a poskytování vedení při řešení jakýchkoli výzev.
- **Udržování pravidelné komunikace:** Pravidelná komunikace je klíčová pro zajištění toho, aby školitel a student měli během doktorandského programu stejný pohled na věc. To může zahrnovat pravidelná setkání, e-maily a telefonní hovory, stejně jako poskytování včasné zpětné vazby na studentskou práci.
- **Stanovení jasných očekávání:** Je důležité, aby školitel stanovil jasná očekávání pro svého doktorandského studenta, včetně termínů pro podání práce, očekávání kvality práce a role studenta v procesu výzkumu.
- **Poskytování konstruktivní zpětné vazby:** Při poskytování zpětné vazby je důležité být konstruktivní a užitečný, nikoli kritický nebo příliš negativní. Zpětná vazba by měla být konkrétní, uplatnitelná a zaměřená na pomoc studentovi zlepšit svou práci.
- **Podpora spolupráce a sítě:** Dobrý školitel by měl svého doktorandského studenta povzbuzovat ke spolupráci s jinými výzkumníky, účasti na konferencích a workshopech a budování profesionálních sítí. To může pomoci studentovi rozvíjet nové dovednosti, získat nové perspektivy a budovat svou reputaci ve svém oboru.
- **Podpora pozitivního a podpůrného prostředí:** Doktorandský program může být náročný a stresující, takže je důležité, aby školitel podporoval pozitivní a podpůrné prostředí pro svého studenta. To může zahrnovat poskytování emoční podpory, uznávání a oslavování úspěchů a pomáhání studentovi najít rovnováhu mezi výzkumnou prací a jeho osobním životem.

Děkuji za pozornost

Kontakt:

Pavel Drozd

Přírodovědecká fakulta OU

Oddělení pro vědu a doktorské studium

Chittussiho 10, 710 00 Ostrava

e-mail: pavel.drozd@osu.cz

Co nám říkají standardy pro akreditaci

Nařízení vlády č. 274/2016 Sb.

Nařízení vlády o standardech pro akreditace ve vysokém školství

2. Školiteli studentů doktorského studijního programu mohou být **pouze docenti a profesori** a popřípadě další **odborníci s vědeckou hodností schválení příslušnou vědeckou nebo uměleckou radou**; školiteli studentů doktorských studijních programů z oblasti umění mohou být též odborníci s odpovídající uměleckou erudicí.

H. Obecné požadavky na doktorské studijní programy

I. Obsah studia v doktorském studijním programu

1. Obsah studia v doktorském studijním programu vychází ze soudobého stavu vědeckého poznání nebo umělecké tvorby v dané oblasti vzdělávání, odpovídá cílům studia a umožňuje dosažení stanoveného profilu absolventa studijního programu.
2. Povinné odborné studijní předměty doktorského studijního programu nejsou obsahově shodné s povinnými studijními předměty bakalářského nebo magisterského studijního programu; v případě povinných odborných studijních předmětů doktorského studijního programu z oblasti umění nejsou obsahově shodné s povinnými studijními předměty odpovídajícího bakalářského nebo magisterského studijního programu.
3. Součástí studijních povinností v doktorském studijním programu je absolvování části studia na zahraniční instituci v délce nejméně jednoho měsíce nebo účast na mezinárodním tvůrčím projektu s výsledky publikovanými nebo prezentovanými v zahraničí nebo jiná forma přímé účasti studenta na mezinárodní spolupráci.
4. Předpokladem pro veřejnou obhajobu disertační práce je předložení odborných výstupů tvůrčí činnosti.
5. Ze zadání disertačních prací vyplývá, že jejich vypracování bude vyžadovat samostatnou tvůrčí činnost studenta.
6. Témata disertačních prací odpovídají vědeckému nebo uměleckému zaměření vysoké školy.
7. Pokud je nebo má být doktorský studijní program uskutečňován vysokou školou ve spolupráci s pracovišti Akademie věd České republiky, pak musí být zabezpečení studijního programu doloženo dohodou s Akademií věd České republiky a dohodami s pracovišti Akademie věd České republiky s postavením veřejné výzkumné instituce, které se budou na uskutečňování jednotlivých doktorských studijních programů podílet.

II. Personální zabezpečení doktorského studijního programu

1. Garantem doktorského studijního programu je akademický pracovník, který byl jmenován profesorem nebo jmenován docentem v oboru, který odpovídá danému studijnímu programu nebo programu blízkého nebo příbuzného obsahového zaměření, a který v daném oboru v posledních pěti letech vykonával vědeckou nebo uměleckou činnost.
2. Školiteli studentů doktorského studijního programu mohou být pouze docenti a profesori a popřípadě další odborníci s vědeckou hodností schválení příslušnou vědeckou nebo uměleckou radou; školiteli studentů doktorských studijních programů z oblasti umění mohou být též odborníci s odpovídající uměleckou erudicí.
3. Členy oborové rady doktorského studijního programu mohou být pouze ti, kteří v posledních 5 letech vykonávali tvůrčí činnost, která odpovídá oblasti nebo oblastem vzdělávání, v rámci které nebo v rámci kterých má být uskutečňován doktorský studijní program.
4. Oborovou radu doktorského studijního programu tvoří jak akademičtí pracovníci a popřípadě další odborníci, kteří na dané vysoké škole působí na základě pracovního poměru nebo pracovních poměrů nebo služebních poměrů s celkovým součtem týdenní pracovní doby odpovídajícím alespoň polovině stanovené týdenní pracovní doby podle § 79 zákoníku práce, tak i odborníci mimo danou vysokou školu.

III. Tvůrčí činnost

1. Vysoká škola uskutečňuje vědeckou nebo uměleckou činnost s mezinárodním rozměrem, která odpovídá oblasti nebo oblastem vzdělávání, v rámci které nebo v rámci kterých je nebo má být doktorský studijní program uskutečňován, a která odpovídá typu studijního programu.
2. Vysoká škola nebo její součást je dlouhodobě řešitelem vědeckých nebo uměleckých projektů v České republice nebo v zahraničí, které se odborně vztahují k oblasti nebo oblastem vzdělávání, do které nebo do kterých patří studijní program, o jehož akreditaci jde.